

محمدکاظم رمضانی، مشاور ریاست سازمان حفظ نباتات کشور، تأکید کرد

اهمیت مسئله باقیمانده سموم

ضرورت توجه به سلامت محصولات کشاورزی با تأکید بر مسئله باقیمانده آفت‌کش‌ها و اثر آن بر سلامت انسان و محیط زیست موضوع سخنرانی محمد کاظم رمضانی، عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و مشاور ریاست سازمان حفظ نباتات کشور در اولین روز گردهمایی بود. وی با تأکید بر اینکه استفاده از نهاده‌های کشاورزی و سموم در کشاورزی مدرن اجتناب‌ناپذیر است، امنیت و سلامت غذایی را دغدغه بشر در سال‌های اخیر عنوان کرد. وی با ارائه گزارشی از میزان مصرف آفت‌کش‌ها در کشورهای مختلف، از چین و آمریکای جنوبی به‌عنوان بیشترین مصرف کننده آفت‌کش‌ها نام برد او همچنین چالش باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی را در اولویت دوم بعد از پاتوژن‌های بیماریزا قرار داد و گفت: «طبق گزارشی که اخیراً در یکی از مجلات معتبر علمی منتشر شده‌است، ۶۴ درصد از اراضی کشاورزی، تقریباً معادل ۲۴ میلیون کیلومتر مربع، در خطر آلودگی به بیش از یک ماده موثره از آفت‌کش‌ها هستند.» کاظم رمضانی با اشاره به اینکه کمتر از یک درصد سموم پاشیده شده به هدف می‌رسد و بیشتر آن وارد محیط زیست می‌شود و ناکارآمدی روش‌های سم‌پاشی و استفاده نادرست از سموم دلیل این امر است، افزود: «انتقال مسیر آفت‌کش‌ها به بدن انسان معمولاً از طریق آلودگی مستقیم منابع‌غذایی اتفاق می‌افتد، اما برخی دیگر ابتدا وارد خاک و آب می‌شوند و مواد غذایی و آب آشامیدنی را به‌طور غیرمستقیم آلوده می‌سازند. سموم گروه نئونیکوتینوئیدها مثل ایمیداکلوپراید، استامی پراید و تیامتوکسام که در پسته هم استفاده می‌شود، به دلیل انتقالش به دانه گرده و زنبور در سال ۲۰۱۶ در اتحادیه اروپا ممنوع شد. عصر تاریک آفت‌کش‌ها به دوره ارگانو فسفره‌ها و ارگانوکلره‌ها برمی‌گردد که خوشبختانه آخرین ارگانوکلره، اندوسولفان، ۱۲ سال پیش در کشور ما حذف شد.»
مشاور ریاست سازمان حفظ نباتات کشور اظهارداشت: «در موضوع باقیمانده سموم، همراه با ترکیب اصلی، متابولیت‌های ثانویه نیز صورت می‌گیرد. به‌همین علت ممکن است محصولی در ایران مشکل نداشته‌باشد، اما وقتی وارد اتحادیه اروپا می‌شود مردود اعلام می‌گردد؛ چراکه آنها ترکیب اصلی سم و متابولیت ثانویه را با هم اندازه‌گیری می‌کنند. به‌عنوان مثال در سم مونونتو ماده اصلی اسپیروتترامات است که به محض ورود به پسته به اسپیروتترامات انول تبدیل می‌شود که اگر ما در آزمایشگاه خود اسپیروتترامات را اندازه‌گیری کنیم اصلاً مشکلی ندارد، ولی وقتی وارد ژاپن یا اتحادیه اروپا می‌شود آنها اسپیروتترامات به اضافه اسپیروتترامات انول را اندازه‌گیری نموده و در صورت بالا بودن میزان آنها، محموله مردود می‌شود.»
در پایان، این عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، تشکل‌های بخش خصوصی و دولت را به همگامی با استانداردهای کشورهای مقصد صادراتی و تولید محصول سالم، دعوت نمود.

